

PRVE ČESTITKE SLOVENSKIM INVALIDOM Borut Pogačnik

Minister Aleš Hojs v družbi voditelja oddaje Boruta Pogačnika

Foto: Manca Kocjan

V današnji oddaji **Odprta dlan**, minister za notranje zadeve **Aleš Hojs**, ni pozabil čestitati slovenskim invalidom ob njihovem prazniku Mednarodnemu dnevu invalidov, ki bo jutri, 3. decembra. Minister je prav tako želel, da je oddaja kontaktna ter da bo tako neposredno lahko odgovoril vsem poslušalcem širom po Sloveniji ter preko interneta tudi po svetu.

Oddaja je bila zelo pestra, saj so bili klici poslušalcev, ki so zadevali številna področja delovanja ministrstva, policije, migracij in pa tudi epidemije Covida-19. Veliko je bilo tudi pozitivnih mnenj, kar zadeva delovanje policije v primeru »petkovih« protestov, ko je policija delovala izjemno profesionalno in se ni dala zapeljati v uporabo močnejše sile, kar so morda, po mnenju poslušalcev, organizatorji protestov verjetno pričakovali.

Minister je podrobno opisal potek postopkov z migranti ter izrazil dvom, če so tisti, ki so zaprosili za azil, to res potrebovali, saj kar 80% prosilcev pobegne in se napoti proti našim zahodnim mejam. Opisal je tudi sodelovanje s sosednjo državo Hrvaško ter tudi možnosti uvedbe Schengena v tej državi.

Veliko vprašanj je bilo tudi praktičnih, ko je poslušalka z Dolenjske spraševala, kdaj bodo končno odprte občinske meje, saj da ima v kar nekaj občinah svoje sestre, ki jih zdaj ne more obiskati, pa bi to zelo želela. Druga poslušalka je potarnala, da so težave pri nakupih obutve ter tudi daril za decembrske praznike.

Minister je izrazil veliko empatije v takšnih primerih, in, kot je delal, predvideva, da bodo že v tem tednu prehodi med občinami spet omogočeni.

Zaradi številnih vprašanj, ki so prišla tudi preko spleta smo oddajo podaljšali še za okoli 15 minut, bo pa minister po novem letu zopet gost oddaje in bo mogoče takrat zastaviti še druga vprašanja. Sicer pa bo oddaja z ministrom od jutri naprej v arhivu Radia Zeleni Val:

<http://arhiv.zelenival.com/arhiv/?s=ODPRTA+DLAN>

ŠE NAPREJ TEDEN PESTRIH ODDAJ Borut Pogačnik

(z leve proti desni) Alojz Kovšca, Dušan Strnad, Damijan Lazar in Lena Gabršček

Foto: ds-rs.si, ZŠIS-POK; MMC RTV SLO

V četrtek, **3. decembra**, na Mednarodni dan invalidov, pa bosta gosta oddaje **Odperta dlan**: predsednik Državnega sveta RS **Alojz Kovšca** in svetnik **Dušan Strnad**, ki je hkrati tudi župan Občine Ivančna Gorica, in to že 10 let. V oddaji bo govora o invalidih, kakor tudi o ustanavljanju pokrajin v naši državi, kar je tudi projekt Državnega sveta.

V petek, **4. decembra**, pa bo v oddaji **Odperta dlan** gost **Damijan Lazar**, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja. Skupaj z invalidko **Leno Gabršček**, ki je reprezentantka in kapetanka ženske sedeče odbojke, bosta govorila o uspehih in težavah slovenskih invalidov športnikov, kakor tudi o novem TV spotu, ki se bo te dni pričel vrteti na programih TVS.

V času oddaje bodo vsi gostje dosegljivi na telefonski številki studia, ki je: **01 786 0 400**. Radijske aparate pa morate naravnati na frekvence Radia Zeleni Val, ki so: **93,1, 97 in 105,30 MHz**.

Ob mednarodnem dnevu invalidov bo na **TV SLO1** v soboto, **5. decembra ob 14.30 uri**, oddaja **Prisluhnimo tišini**, ki bo tokrat posvečena večim invalidskim organizacijam. V oddaji bo tudi zgodba o Albinu Peternelj in o izvajalki posebnega socialnega programa Veriga psihosocialne oskrbe in druženja iz Združenja Invalidov – Foruma Slovenija, ki ji namenja veliko časa in pozornosti.

»NE SLIŠIM, BEREM IZ USTNIC« Mladen Veršič

Premiera filma bo 3.12.2020 ob 12.00 uri

Foto: ZDGNS

»Ne slišim, berem iz ustnic. Zaradi maske na obrazu ne vem kaj mi želite povedati.«

Mednarodni dan invalidov -3. december

»Spoštujem ukrepe v zvezi z Covid-19, saj zagotavljajo varnost in zaščito vseh. Tudi sam nosim masko, da zašitim sebe in bližnje, vendar sem v hudi stiski, ker slabo slišim. Da vas lahko slišim in razumem nujno potrebujem slušni aparat ter vaše ustnice, da lahko iz njih razberem kaj mi želite povedati. Razumem ljudi, da jih je strah v pogovoru z mano masko odstraniti iz ust, pa čeprav je zagotovljena primerna razdalja in velik prostor. Zaradi moje stiske in strahu sogovornikov, da bi se pogovorili z mano brez maske, ostajam doma med štirimi stenami in edino okno v svet mi je televizija. Radia ne morem slišati ali pa ne razumem kaj ljudje govorijo. Včasih je problem, ko nekdo govori na hrupni cesti ali pa se iz ozadja sliši glasba zaradi česar govora ne morem razumeti. Vse kar mi ostane je televizija. Ne znam znakovnega jezika, kajti šele kasneje sem oglušel in dobil slušni aparat. Ne razumem, kaj tolmač za slovenski znakovni jezik kreta, da pa lahko razumem nujno potrebujem podnapise. Več kot 76.000 ljudi v Slovenije nas je, ki imamo slušni aparat. Mnogi, ki bi bili upravičeni do slušnega aparata pa ga nočejo imeti, ker je za družbo slušni aparat še vedno občutljiva tema. Mnoge ženske ga skrivajo pod dolgimi lasmi, mnogi nosijo vušesni slušni aparat, da ne izstopa in da ni preveč viden. Jaz pa imam zaušesni slušni aparat, katerega se ne sramujem, vendar se mnogokrat počutim kot drugorazredni državljani. Da lahko v času epidemije in ukrepov Vlade RS vsaj normalno živim potrebujem televizijo, ki bo dostopna tudi meni in mojim sotrpinom gluhih in naglušnim, ki nosimo slušne pripomočke a žal tudi s slušnimi pripomočki. A žal tudi z slušnimi pripomočki ne moremo v celoti 100% razumeti govora, zato nujno potrebujemo sprotno 100% podnaslavljanje na vseh TV postajah, kot tudi možnost sprotnega podnaslavljanja na državnih prireditvah, kulturnih dogodkih, ki so v času ukrepov žal prepovedani. Vem, da se nekateri trudijo določene oddaje na TV podnasloviti v ponovitvi ali z zamikom, vendar se ob takšnem tehnološkem razvoju, kot smo mu priča zadnjih let, počutim kot drugorazredni državljani Slovenije. Zakaj ne morem sproti gledati pomembne informativne, izobraževalne ali kulturne vsebine s sprostim zapisovanjem, tako kot lahko to vi gledate in poslušate brez slušnega pripomočka? Zato sem velikokrat tudi sam v veliki stiski ko moram čakati na ponovitev ali pa prositi moje bližnje za pomoč. Mednarodni dan invalidov je tudi moj dan, saj sem tudi jaz kot naglušna oseba invalid ter si želim, da bi se vsaj na ta dan počutil enakovrednega in enakopravnega.«

ZDGNS ob Mednarodnem dnevu invalidov organizira več dejavnosti in sicer:

1. **Ozaveščanje javnosti in odgovorne o dostopnosti informacij in komunikacij za osebe z okvaro sluha.** Potrebe oseb z okvaro sluha pri dostopnosti informacij in komunikacij so življenjskega pomena. Predvsem v času izrednih razmer, kot je primer Covid 19, je potrebno še posebej paziti, da osebe z okvaro sluha niso prikrajšane pri dostopnosti.
2. **Slovenski znakovni jezik v Ustavo RS.** V preteklosti je bil v izobraževanju gluhih znakovni jezik prepovedan, kar je posledično pomenilo slabše izobraževanje gluhih, slabše zaposlitvene možnosti in posledično slabšo socioekonomski status. Čeprav beležimo nekaj premikov na področju znakovnega jezika, situacija v celoti še vedno ni urejena. Leta 2002 je bil sprejet Zakon o SZJ, ki omogoča gluhim uporaba svojega jezika pred vsemi javnimi inštitucijami. 18 let po sprejemu tega zakona se ZDGNS še vedno bori za pravico gluhih, predvsem na področju izobraževanja. S sprejemom tega zakona se je uredila pravica gluhih do tolmača ter s tem tudi mreža tolmačev, ki trenutno šteje več kot 50 tolmačev, ki pokriva potrebe cca 1000 gluhih.
3. **250 obletnica rojstva največjega svetovnega in kasneje oglušlega skladatelja Ludwiga van Beethovna.** ZDGNS je izdala pravljiico David: Misija Beethoven v slovenskem znakovnem jeziku ter film, ki so ga ustvarili gluhi ustvarjalci v slovenskem znakovnem jeziku. Premiera filma bo 3.12.2020 ob 12.00 uri na www.spletnatv.si.

HALO, ZIFS...?

Poberki iz dežurne svetovalne službe

Pokličite nas na **041 381 679**, vse dni v tednu med **8.00 in 21.00 uro**
ali povprašajte na info@zifs.si.

Dežurna svetovalna služba Zdrženja Invalidov – Foruma Slovenije deluje neprekinjeno vse dni že od 16. marca naprej in je v tem času pomagala že več kot 1.000 ljudem.

Nekaj poberkov iz dežurne svetovalne službe:

- Invalidka L.N. je želela informacije, kako ji lahko pomagamo, da ne bi prišla ob smrti matere, ki je bila prav tako invalidka, ob stanovanje, ker ga želi zavzeti nek materin znanec s sumljivimi dokumenti. Predlagali smo ji, da vloži najprej kazensko ovadbo na Policijski postaji, kjer živi. Policija pa bo potem raziskala, kakšne so bile okoliščine tega sumljivega dejanja. Vsekakor pa nas lahko še pokliče, če ji bomo lahko kakorkoli pomagali;
- Poklicala nas je invalidka s cerebralno paralizo, ki je mati treh otrok in tudi samohranilka. V zadnjem času opaža, da je hči zelo tesnobna ter depresivna in se boji za njeno zdravje ter tudi življenje. V daljšem pogovoru smo ji ponudili, da lahko hči sama pokliče našo dežurno službo in bomo preko telefonskega medija izvedli kratko dinamično psihoterapijo s posebnim poudarkom na anksioznosti ter tudi glede na njeno socialno okolje;
- Veliko klicev je tudi glede cepljenja, ki bo verjetno v naši državi omogočeno po novem letu zlasti zdravstvenim delavcem, pa tudi ranljivim skupinam, kamor spadajo tudi invalidi. Vprašanja se nanašajo predvsem na stopnjo varnosti cepiva ter na morebitne posledice cepljenja za različne vrste invalidnosti. Opaziti je, da je med prebivalstvom, kar veliko dvomov in nezaupljivosti. Vsem smo odgovorili, da so izsledki in potrditev analiz cepiv izjemno ugodne in da so nekatera cepiva z visoko stopnjo zanesljivosti do 95%. Znanstveniki s splitskega Vseučilišča so ugotovili, da bomo že prihodnje leto hodili brez mask, vendar le v primeru, da se cepi 70% prebivalstva. Vir: Jutarnji list, (priloga Universitas, 30. november 2020);
- Invalidka Silva s Ptuja se popolnoma strinja z mislijo ruskega dramatika A. Čehova: »Zdrav človek ima tisoč želja, bolan pa samo eno!«;

BODI UMETNIK – 14. MEDNARODNI LIKOVNI NATEČAJ »IGRAJ SE Z MANO«

Foto: www.igrarsezmano.eu

Za vse tiste, ki se še niste uspeli prijaviti in oddati likovnih del imamo odlično novico - rok za prijavo smo podaljšali do konca decembra, **31. 12. 2020!**

v okviru **Mednarodnega festivalskega leta "Igraj se z mano"** tradicionalno poteka **Bodi umetnik - 14. Mednarodni likovni natečaj "Igraj se z mano"**. Bodi umetnik je del celoletnega projekta, ki vključuje Mednarodni likovni natečaj "Igraj se z mano", Mednarodni kulturno - likovni dogodek "Igraj se z mano" in Mednarodne potujoče likovne razstave "Igraj se z mano".

Po zaključenem natečaju bo sledila **otvoritvena razstava**, po tej osrednji razstavi pa bodo likovna dela otrok zaokrožila po številnih različnih lokacijah po Sloveniji, v skladu s predpisi v okviru zaščite pred COVID-19.

V času, ko je naš svet preplaval virus COVID-19, je še kako pomembno, da naše otroke še naprej spodbujamo, motiviramo in jim popestrimo šolsko leto z aktivnostmi, ki jih lahko delajo tudi od doma. Tako lahko vsi otroci sodelujejo na mednarodnem likovnem natečaju, ne glede na razmere. Na ta način smo prilagodili tudi gostovanje razstave v vrtcih in šolah, ki še delujejo v institucijah, prav tako pa tistim, ki se zdaj šolajo od doma. Predstavitev ponudbe s podrobnejšimi informacijami najdete na linku:

http://www.drustvozakulturoinkluzije.eu/images/Navodila_za_oddajo_likovnih_del.pdf

POMEMBNO: Glede na izredne razmere smo izjemoma sprejeli odločitev o oddaji likovnih del. V kolikor ne morete poslati likovnih del otrok v fizični obliki, jih letos **izjemoma lahko oddate v elektronski obliki**.

Natančna navodila, kako slikati likovno delo in ga opremiti s potrebnimi informacijami, najdete na linku: http://www.drustvozakulturoinkluzije.eu/images/Navodila_za_oddajo_likovnih_del.pdf

Kljub temu vas naprošamo, da likovna dela otrok pošljete v fizični obliki takoj, ko bo to mogoče.

Vabimo Vas, da z likovnimi deli vaših učencev sodelujete na likovnem natečaju, katerega temi sta **"IGRAJ SE Z MANO"** in **"DOBER TEK, SLOVENIJA. ZDRAVO UŽIVAJ IN VEČ GIBAJ"***

Prijave na Bodi umetnik - 14. Mednarodni likovni natečaj "Igraj se z mano" so možne le preko spletnega obrazca, ki ga najdete na spletni strani www.igrarsezmano.eu, do **31. 12. 2020**.

Za dodatne informacije pokličite ali pišite na elektronski naslov:

- 068 161 287 (od ponedeljka do petka med 12.00 in 14.00 uro),
- bodiuemetnik@igrarsezmano.si

**VABILO K SPREMLJANJU NEPOSREDNEGA PRENOSA OBELEŽITVE
MEDNARODNEGA DNEVA INVALIDOV**

Miha Boris Saksida

PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE

URAD

Spoštovani,

*predsednik Republike Slovenije Borut Pahor,
predsednik Državnega zbora Republike Slovenije Igor Zorčič
in predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša*

bodo skupaj obeležili

mednarodni dan invalidov.

*Zaradi epidemije covid-19
bo obeležitev potekala na razmeram prilagojeni način,*

zato Vas vljudno vabimo,

*da dogodek spremljate v neposrednem prenosu v živo
na spletni strani Urada predsednika Republike Slovenije
www.predsednik.si.*

*Neposredni prenos iz Predsedniške palače
bo v četrtek, 3. decembra 2020, ob 15. uri.*

*Za dodatne informacije vam je na voljo gospod Miha Boris Saksida,
svetovalec v Protokolu Republike Slovenije
(01 478 14 65 ali miha-boris.saksida@gov.si).*

Foto: Protokol Republike Slovenije

KNJIŽNI NOVOSTI

Borut Pogačnik

Knjižni novosti

Foto: mladinska.com/Založba Cangura

V zbirki **Moderni Klasiki Cankarjeve založbe**, je te dni izšla knjiga **Muriel Spark »Zlata leta gospodične Jean Brodie«**, ki ima 131 strani. Knjiga opisuje življenje učiteljice na dekliškem liceju v Edinburgu na Škotskem. Učiteljica pa ni kdorsibodi, ampak prinaša v svoje učne načrte različne teme s področij umetnosti in tudi politike. Ima svoj krog učenk, ki jo slepo obožujejo, ali pa samo ona to misli. Knjiga je postala bestseler in je verjetno najboljšo delo Muriel Spark, čeprav je napisala veliko romanov. V slovenščini imamo še roman »Memento mori«.

Ob tem ne morem kaj, da ne bi opozoril tudi na film, ki nosi v angleščini ime *The Prime of Miss Jean Brodie* in ki ga je mogoče najti na spletu s srbohrvaškimi podnapisi. Film je bil posnet leta 1969 in je legendarni angleški igralki Maggie Smith prinesel Oskarja za naslovno vlogo, čeprav je bila odlična tudi ena izmed »vodilnih« učenk, ki jo je igrala Pamela Franklin, ki je kasneje posnela še več zanimivih filmov.

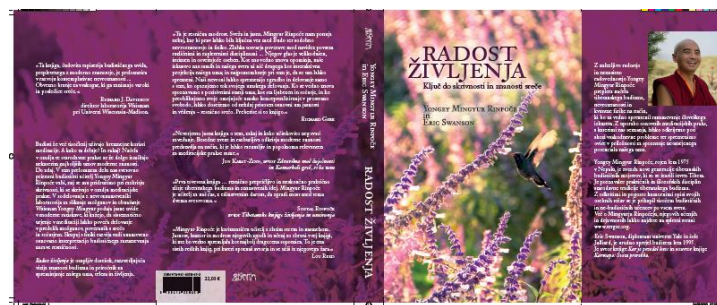
Včasih se dogaja, da je film boljši kot knjiga. V tem primeru film bolje združi dogodke, ki so v knjigi nekoliko fragmentirani in šele, ko preberemo knjigo in pogledamo film, dobimo vtis o neki celoti, ki je skoraj popolna in nas ponese v trideseta leta prejšnjega stoletja v takratni Edinburg. Število strani je ravno pravšnje za en zimski večer.

V **založbi Cangura** je izšla knjiga **Jacoba Israela Libermana »Življenje v svetlobi«**. Ker me tovrstna literatura zanima, sem knjigo že lani videl in kupil na Hrvaškem. V knjigi pa je podrobno opisan pomen svetlobe za vse organizme in človeka. Sonce uravnava pulz, krvni sladkor, hitrost dihanja in povečuje odpornost na stres, absorpcijo in prenos kisika do celic. Te ugotovitve so najbolj pomembne za današnji čas. Oči reagirajo na svetlobo še preden jo zaznajo možgani. Zenice so ogledalo duše in notranjih psihičnih dogajanj. Mimogrede: ker zenice ne lažejo, profesionalni kvartopirci nosijo zatemnjena očala... Avtor piše, da smo le kapljica, ki se želi združiti z drugimi v ocean.

Zanimiva je trditev, da 23 odstotkov energije v telo ni vnešeno s hrano? Ta neizmerjena energija je očitno tista, ki omogoča jogijem zdržati leta brez hrane. Magdalena Gornik iz bližine Sodražice, ni jedla 37 let, kar so pri nas potrdile, kar tri različne komisije. Indijec Prehlad Jani je to dokazoval še dlje. Znanost je tudi sicer potrdila, da manj ko jemo, več takšne energije prejmemo. Kitajci ji pravijo čí, Japonci ki, Indijci prana. W. Reich jo je poimenoval orgon. Seveda pa boste več izvedeli po branju.

RADOST ŽIVLJENJA

Mirela Smajić

Knjižna noviteta »Radost življenja«

Foto: Založba Iskanja

Kako sprejeti neomejene zmožnosti življenja, ki se skriva v našem umu?

Eden od osnovnih Budovih naukov se glasi: Vse, kar mislimo, vse, kar rečemo, in vse, kar storimo, se nam povrne kot naša lastna izkušnja. Če nekomu povzročimo bolečino, sami veliko bolj izkusimo bolečino. Če prispevamo k sreči in blaginji drugega, sami veliko bolj izkusimo enako srečo. Če je naš um miren, potem bodo ljudje okrog nas izkusili podobno stopnjo mirnosti. Najnovejša znanstvena dognanja končno ponujajo merljive, objektivne dokaze, da umirjanje uma in razvijanje sočutja ustvarja višje ravni osebnega zadovoljstva, kar dejansko spreminja sestavo in delovanje možganov tako, da sreča postane naša stalnica. Čustvena stanja, ki jih doživljamo skozi izurjeno razmišljanje, so nalezljiva. Ko smo v družbi pozitivno naravnanih ljudi, imamo priložnost, da se tudi sami naravnamo na višja čustva, ki plemenitijo naša življenja in ustvarjajo drugačno kakovost življenja. Iskrive radosti in nenasitne radovednosti se lahko nalezemo tudi z branjem knjige **Radost življenja**, ki sta jo napisala **Yongey Mingyur Rinpoče**, zvezda novega rodu tibetanskih budističnih mojstrov, in **Eric Swanson**. Eric Swanson je sicer tudi avtor knjige *Kar je povedal lotos* in soavtor knjige *Karmapa: Sveta prerokba*, ki je uradno sprejel budizem leta 1995.

Yongey Mingyur Rinpoče nas z odkritimi in pogosto humornimi opisi svojih osebnih težav pouči o resnični radosti do življenja, ki izhaja iz naše notranjosti. Zelo izvirno in dostopno prepleta načela tibetanskega budizma, nevroznanosti in kvantne fizike. Pokaže nam, kako z uporabo osnovnih meditacijskih praks lahko odkrijemo poti skozi vsakodnevne probleme ter spremenimo ovire v priložnosti za spoznanje neomejenih zmožnosti našega uma.

Modrost meditacije

Meditacija je **preprosta vaja počivanja v naravnem stanju uma**. Umu ni mogoče preprečiti ustvarjanja misli, čustev in občutkov, ker je to njegovo naravno delovanje. Misli ne moremo ustaviti, lahko pa dosežemo počivanje uma v njegovem naravnem stanju. Namreč, ko si ogledamo misel, čustvo ali občutek, ta potem tudi izgine. Dokler vzdržujemo občutek pozornosti ali zavedanja, izkušamo jasnost in praznino resnične narave svojega uma. To je pravi smisel meditacije – počivanje v zavedanju, ne glede na to, katere misli ali čustva se pojavijo. Kar koli se zgodi, ostajamo odprti in navzoči ter pustimo, da spet odide. Tudi če se nič ne zgodi, samo počivamo v tej naravni jasnosti.

Mirela Smajić iz Pravljичne Agencije <https://pravljicna-agencija.si/>.

Sporočevalca izdaja Zdrženje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 2539, 1109 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Tajnica uredništva: Katarina Lukešević

Telefon: 041/381-679

e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (NSIOS), Luka Pavlin (ZDSSS), Anton Petrič (ZDGNŠ), Jože Globokar (ZPS), Pavel Kranjc (ZMS), Drago Perko (Zveža ŠIS – SPK), Jože Ocvirk (Društvo za zdravje naroda), Alen Kofol (Sonček), Niko Kostjukovskij (predstavnik bralcev)